

них издања у 1500. години. Мимо брeвијара за лаике, *Legenda Aurea* је била извор за проповеди и богато врело мотива црквене уметности. У време реформације и просветитељства *Legenda Aurea* пала је у заборав, али се у доба романтике интересовање за њу васпоставило.

Епохална новина ове књиге је од самог њеног почетка на снази. Она је и као „*Nova legenda*“ или „*Novum passionale*“ крчила себи пут на целокупном Западу. Ова збирка легенди преведена је на многе језике и врло често допуњавана у локалном контексту, те је убрзо својим обимом била удвостручена. Треба истаћи да ово дело одликује нови стил, сажетост у излагању и једноставност језика.

Такав стил је постао готово саморазумљива парадигма језика легенди доцнијих поколења.

Сада је ово дело са латинских колација превео на немачки језик и детаљно коментарисао са минуциозним референцама о изворима ових легендарних легенди Бруно В. Хојптли (Bruno W. Häuptli) из Базела. Ова значајна збирка легенди требало би да, као класик средњовековне књижевности, једнога дана буде преведена и на српски језик.

Прошогрезвиштер-сћаврофор
Зоран Андрић
(zmandric@gmail.com)
Минхен

□

УДК / UDC: 271.2-472(049.32)
271.2-29(049.32)

Теолошки погледи / Theological Views
Година / Volume LVI
Број / Issue 2/2023,
стр. / pp. 303–306.

Слово о вечно новој Речи

Немања С. Мрђеновић, *Со и светлост*.
Духовна хиџјена и интелектуална разборитост

Београд: Biblos Books, 2023.

199 стр.; 20 cm

ISBN 978–86–6098–034–4

Недавно је светлост дана угледала нова књига протонамесника мср Немање С. Мрђе-

новића, редовног предавача на Катедри за практично богословље и православну духовност Руског

православног богословског института „Свети Кирило и Методије“ у Мелбурну, ванредног предавача на Коптском православном богословском факултету „Свети Кирило Александријски“ у Сиднеју и заменика директора Центра за истраживање православног монархизма, а под насловом: *Со и светлост. Духовна хиџена и интелектуална разборитост*.

Иначе, реч је о четвртој књизи оца Немање, будући да је већ објавио књиге: *Прилози за ново начертаније: шта је србски национални интерес* (Београд: ИХ-ТУС – хришћанска књига, 2004); *Конзервативна (р)еволуција: ђе сме* (Београд: Центар за истраживање православног монархизма, 2007), и *Збориште: изабрани чланци и студије* (Београд: Центар за истраживање православног монархизма, 2017).

Издавач овог зборника теолошких чланака и радова оца Немање јесте београдска издавачка кућа Biblos Books, док су рецензенти овог изузетно вредног и инспиративног дела протопрезвитер-ставрофор проф. др Милош Весин, презвитер Ненад Илић и проф. др Растко Јовић, што, само за себе, сведочи о квалитету књиге коју предочавамо пажњи српске читалачке публике.

Чланци и студије у овом зборнику сабрани су и изложени у пет целина или поглавља: Вера, Здравље, Породица, Посао и

Свет. Ауторов стил је питањем, свима пријемчив и лако разумљив, али без замке упадања у профанизацију комплексних и егзистенцијалних тема, са којима се овде хвата у коштац.

Могуће је да томе допринеси чињеница да је сасвим избегао уобичајену употребу фуснота, што књигу не чини ништа мање теолошки и научно релевантном, али је зато чини динамичнијом и мање сувопарном, што се одразило и на пријем код читалаца. О томе сведочи чињеница да је, непосредно по изласку на свет, ова књига проглашена књигом месеца августа поменутог издавача.

Када узмемо у обзир да су летњи месеци, традиционално „резервисани“ за друге врсте активности и трошкова, онда овакав пријем једне теолошке књиге код читалачке публике заиста ласка и као да потврђује гесло ове издавачке куће: „Теологија је опет у моди“.

Својим катихетско-мисионарским приступом и одважношћу да начне теме, којима се други ређе и нерадо баве, отац Немања је у својој новој књизи показао да је теологија ваистину, и данас, и те како релевантна за човеков свакодневни живот, колико и за његово спасење. Тиме је он извлачи са прашњавих библиотечких полица и спушта је нама у крило у виду књиге која се чита у једном даху.

Када ово кажемо, није нам

намера нити жеља да кажемо да је реч о „лаганом летњем штиву“, већ да оно заокупља пажњу свежином ауторовог приступа и целокупног јеванђелског духа, што јесте и једна од карактеристика богословствовања оца Немање, било када пише књиге и научне радове или када држи предавања на високим теолошким школама или духовне беседе у храмовима и црквеним салама.

Аутор, благодарјећи богатству образовања и изобилној ерудицији, изванредно влада материјом и то је узрок његовог негордељивог самопоуздања и *ишћкоости* његовог пастирског поучавања, лишеног академске надмености, али не и академске веродостојности.

Он настоји да темељно истражује, сагледава и презентује актуелне теме којима се бави, никада не губећи из вида свој сопствени опит: „Као и у свакој површности, онај који дубински не познаје ниједну тему, уверен је да зна све о свему“ (стр. 56).

Живећи већ деценијама у далекој Аустралији, он је један

од сведока екстремно секуларистичких трендова, који су одавно запљуснули њене обале, али постепено допиру и до нас. Видело се то примера ради приликом искушења које је пред Цркву и

њену мисију и делатност широм васељене поставила тзв. пандемија COVID-19, што је једна од тема коју је аутор овде такође обрадио. Види се, такође, и у наизглед незадрживом тренду растакања породице у некадашњим хришћанским друштвима, деификацији каријере и пословног и ма-

теријалног успеха и свему осталом, што прати духовно слепило и тумарање једне постмодерне и постхришћанске (ако не и отворено антихришћанске) цивилизације у њеном пуном напону и експанзији, а која истовремено означава и њен суноврат.

Осврћући се на ово, отац Немања вели: „Протагонисти секуларистичког наратива нису просто безбожници, атеисти, већ првенствено следбеници леви-чарских идеологија заинтересо-

вани искључиво за своје истине. Њих не обесхрабрује ни чињеница да њихова партијска истина о Богу и вери не кореспондира са учењем било које монотеистичке вере, понајмање са хришћанством као главним антагонистом“ (стр. 52–53).

На другом пак месту, бавећи се на научни и студиозан начин једном нарочито интересантном темом, са којом се наши теолози до сада нису позабавили, он упозорава: „Срби не могу истовремено бити и најстарији народ који живи на равној Земљи и Христови светосавци, јер једно учење искључује друго. Ако је једини избор: славна (и пропала) прошлост паганског српства или светла есхатолошка будућност у Христу, треба знати да се не могу истовремено служити оба господара“ (стр. 199).

Управо зато су нам овакве књиге и овакав теолошко-приповедачки и катихетски приступ

необични, како би ослободили бљутавило и разагнали помрчину наше опадајуће цивилизације и осветлили јој Пут, Који је Истина и Живот, а Којега сваким својим словом и знаком интерпункције ненаметљиво сведочи ова изванредна књига.

Ђакон Хаџи Ненад М. Јовановић
(cziptm.org@gmail.com)

Архиепископија
београдско-карловачка

□